

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100

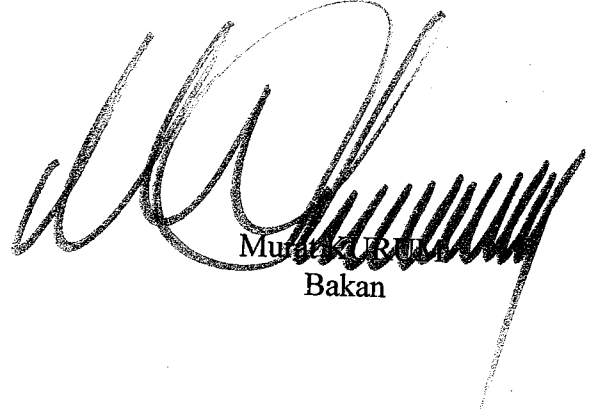
Sayı :30824082-610-11629850
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜRSEL EROL'UN
TBMM 7/13111 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/13111
GK 167

SORULAR

Muğla'nın Milas ilçesinde Akbelen ormanlarını katleden Yeniköy ve Kemerköy Termik Santrallerinin kapatılması için açılan davanın ardından bölgedeki insanlara ve doğal hayata geri dönüşü mümkün olmayan zararlar veren ve çevre felaketlerinin yaşanmasına neden olan Yatağan Termik Enerji Üretim A.Ş. için de kapatma davası açılmıştır.

Termik santrallerde üretim esnasında ortaya çıkan karbon, sülfür, kül gibi zehirli gazlar havaya, suya ve toprağa karışarak tüm canlıları olumsuz etkilemektedir. Toprağa karışan ağır metaller buradan içme suyuna karışıp uzun vadede insan sağlığının bozulmasına ve farklı kanserojen hastalıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla bu durum doğal yaşamı ve insan sağlığını olumsuz etkilemektedir.

Muğla ilinin Yatağan ilçesinde bulunan Yatağan Termik Santrali; eskimiş teknolojisi ve çevreye yaydığı kirlilikle, işletildiği 40 yılı aşkın sürede yörede yaşayan binlerce insanın erken ölümünün asli sorumlusu olan santralden biridir. Bölgede göğüs hastalıkları nedeni ile hastaneye başvuran hastaların sayısı Türkiye ortalamasının %28 üzerinde ve kanser, göğüs hastalıklarından ölenlerin sayısı Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) belirlediği üst limitin 3-4 kat daha üzerindedir.

Bu sebeple termik santrallerin yol açtığı çevreyi, ekosistemi ve insan sağlığını etkileyen olumsuz faktörlerin önlenmesi öncelik arz etmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

1-Yatağan Termik Enerji Üretim A.Ş.'de üretim sırasında ortaya çıkan zararlı gazların çevreye, halk sağlığına, tarım alanlarına, su varlıklarına ve orman varlıklarına verdiği zararların tespiti için Bakanlığınızın yaptığı çalışmalar var mıdır? Var ise sonuçları nelerdir?

2-Yatağan Termik Santralının emisyon baca filtreleri düzenli olarak denetlenmekte midir? Eğer denetleniyorsa bunlar ne sıklıkta yapılmaktadır? Veriler kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?

3-Yatağan Termik Santralının bulunduğu bölgede yaşayan vatandaşlarda yoğun olarak ne gibi hastalıklar görülmektedir? Bu halk sağlığı sorunlarıyla ilgili Sağlık Bakanlığı ile iş birliğiniz var mıdır?

4-Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği uyarınca Yatağan Termik Santrali bünyesinde bulunan Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi (SEÖS) verilerine göre emisyon sınır değerlerinin (SO₂ ve partikül madde) yıl içerisinde aşıldığı gün sayısı nedir?

5-Yatağan Termik Santralinde faaliyet sonucu oluşan ve ağır metal içeriğine sahip uçucu küllerin depolandığı alan standartlara uygun mudur?

6-1 Aralık 2014 tarihinde özelleştirilerek Aydem Holding tarafından devralınan Yatağan Termik Santralinde kaç ruhsat sahası için faaliyet izni verilmiştir? Bu alanların büyüklüğü nedir? Ruhsat faaliyet alanından ne kadar kömür çıkarılmıştır?

7-Bu ruhsat alanlarının ne kadarlık bölümü, madencilik faaliyetleri sonucunda tahrip edilen doğanın yeniden kazanılarak sonraki nesillere daha güzel ve yaşanabilir bir çevre bırakılması için yeniden ağaçlandırılmıştır?

8-İklim krizine etkisi nedeniyle, başta CO2 olmak üzere sera gazı salınımlarını düşürmek için fosil yakıt üretim ve tüketiminin azaltılması hususunda bakanlığınızın çalışmaları var mıdır? Bu konuda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, diğer ilgili bakanlıklar ve uzman STK'lar ile iş birliği yapılmakta mıdır?

9-Ekim 2021'de imzalanan Paris İklim Anlaşması ile Türkiye, 2053 yılında karbon salınımını net-sıfır hedefine ulaştırmayı taahhüt etmiştir. Bakanlığınız 2053'teki net sıfır emisyon hedefine ulaşmak için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

10-Bakanlığınızca uçucu küllerin yeraltı sularına etkileri ile ilgili çalışmalar yapılmış mıdır?

CEVAP

Muğla ili Yatağan ilçesinde faaliyet gösteren Yatağan termik santralinin 3 (Üç) adet bacası Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) ile çevrimiçi (Online) olarak takip edilmektedir. Bakanlığımız SİM (Sürekli İzleme Merkezi)'nde toplanan veriler, İl Müdürlüklerimiz ve Bakanlığımızın ilgili denetim birimlerince değerlendirilmekte olup limit aşımı tespiti halinde gerekli idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmakta olup, Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunun 20. Maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, 15. Maddesine göre de faaliyet durdurma cezaları verilebilmektedir. Bu itibarla, Yatağan Termik Santralında 2020 yılından itibaren 19 denetim yapılmış ve 4 adet yaptırım kararı verilmiş olup toplam 604.413 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Türkiye 2021 yılında Paris Anlaşmasına taraf olması ve net sıfır hedefini açıklamasının ardından, 2015 yılında hazırladığı Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanı INDC'sini güncelleyerek 2023 yılında ilk Ulusal Katkı Beyanı NDC'sini UNFCCC Sekretaryası'na sunmuş ve 2030 için azaltım hedefini belirlemiştir. İlk güncellenmiş NDC ile 2030 yılı itibarıyla referans senaryoya kıyasla ulusal emisyonlarımızda %41 azaltma taahhüdünde bulunmuştur. Ülkemiz nüfusu artmaya devam eden ve gelişmekte olan bir ülke olduğundan, emisyonlarımız da artmaya devam edeceğinden, artıştan azaltım hedefi vermiştir.

NDC' nin uygulama adımları olarak, Türkiye'nin 2030 hedeflerine ulaşması adına 2024-2030 yıllarını içeren ve 7 temel azaltım sektörünü kapsayan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı'nı hazırlanmıştır. Bu belgede enerji, ulaştırma, sanayi, binalar, atık, tarım ve Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık (AKAKDO) alanlarına ek olarak karbon piyasaları ve adil geçiş gibi süreç içerisinde önem arz eden alanlarda azaltım politika ve eylemleri belirlenmiş ve yol haritası hazırlanmıştır. En üst düzey politika belgesi olan 12. Kalkınma Planı (2024-2028) ile uyumlu 2053 vizyonlu Uzun Dönemli İklim Stratejisi hazırlanmış ve COP 29'da UNFCCC Sekretaryasına sunulmuştur.